

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1093/2012/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Νοεμβρίου 2012

για το Ευρωπαϊκό έτος των πολιτών (2013)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 21 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ένωση εδράζεται στις अपαράγραπτες και οικουμενικές αξίες της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της ισότητας και αλληλεγγύης και βασίζεται στις αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Οι αρχές αυτές είναι θεμελιώδεις για τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο κοινωνιών στις οποίες επικρατούν η πολυφωνία, η απουσία διακρίσεων, η ανεκτικότητα, η δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη και η ισότητα ανδρών και γυναικών. Κάθε πολίτης της Ένωσης κατέχει και θα πρέπει να απολαμβάνει τα δικαιώματα που προβλέπονται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(2) Η συνθήκη του Μάαστριχτ του 1993 εισήγαγε το θεσμό της «ιθαγένειας της Ένωσης»: Η συνθήκη του Άμστερνταμ του 1999 και η συνθήκη της Λισαβόνας του 2009 ενίσχυσαν περαιτέρω τα δικαιώματα που συνδέονται με την ιθαγένεια της Ένωσης. Το έτος 2013 συμπίπτει με την εικοστή επέτειο της καθιέρωσης της ιθαγένειας της Ένωσης. Το σημείο 12 του άρθρου 1 και το σημείο 34 του άρθρου 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας (νυν άρθρο 9 ΣΕΕ και άρθρο 20 ΣΛΕΕ) ορίζουν ότι κάθε πρόσωπο που έχει την υπηκοότητα κράτους μέλους είναι πολίτης της Ένωσης, ότι η ιθαγένεια της

Ένωσης είναι πρόσθετη και δεν υποκαθιστά την εθνική ιθαγένεια των οικείων κρατών μελών και ότι οι πολίτες της Ένωσης έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις συνθήκες. Το σημείο 35 του άρθρου 2 της Συνθήκης της Λισαβόνας (νυν άρθρο 21 ΣΛΕΕ) κατοχυρώνει το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών.

(3) Το πρόγραμμα της Στοκχόλμης – Μια ανοικτή και ασφαλή Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες ⁽³⁾ τοποθετεί τον πολίτη στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών πολιτικών στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης. Εστιάζει τις δράσεις τους στην «οικοδόμηση της Ευρώπης των πολιτών», περιλαμβανομένης της προώθησης των δικαιωμάτων των πολιτών και ιδίως του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας καθώς και των δικαιωμάτων που επιτρέπουν στους πολίτες της Ένωσης να συμμετέχουν ενεργά στο δημοκρατικό βίο της Ένωσης.

(4) Στο ψήφισμά του της 15 Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2009) - θεσμικές πτυχές μετά τη συνθήκη της Λισαβόνας ⁽⁴⁾, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να ανακηρύξει το 2013 σε ευρωπαϊκό έτος των πολιτών ώστε να προωθηθεί ο διάλογος σχετικά με την ιθαγένεια της Ένωσης, περιλαμβανομένης της ορολογίας, του περιεχομένου και του πεδίου εφαρμογής της, και να ενημερωθούν οι ευρωπαίοι πολίτες για τα δικαιώματά τους, και ειδικότερα για τα νέα δικαιώματα που απορρέουν από την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισαβόνας, καθώς και για τα υφιστάμενα μέσα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών.

(5) Το 2013 θα πρέπει να ανακηρυχθεί ως το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών. Ένα ευρωπαϊκό έτος των πολιτών θα προσφέρει μία κατάλληλη από άποψη χρόνου δυνατότητα για την ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού σχετικά με τα δικαιώματα και τις ευθύνες που συνδέονται με την ιθαγένεια της Ένωσης. Το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών θα πρέπει να αποσκοπεί επίσης να ενισχύσει την ευαισθητοποίηση των πολιτών για τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης όταν αυτοί ασκούν το δικαίωμά τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα σε ένα άλλο

⁽¹⁾ ΕΕ C 181 της 21.6.2012, σ. 137.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2012 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 2012.

⁽³⁾ ΕΕ C 115 της 4.5.2010, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 169 Ε της 15.6.2012, σ. 49.

κράτος μέλος, για παράδειγμα ως σπουδαστές, εργαζόμενοι, αναζητούντες εργασία, εθελοντές, καταναλωτές, επιχειρηματίες, νέοι ή συνταξιούχοι. Στο πλαίσιο αυτό η ευαισθητοποίηση θα πρέπει να αναπτυχθεί σε γεωγραφικό, δημογραφικό και κοινωνικό επίπεδο και επίσης να εστιαστεί στην άρση των υπολειπόμενων εμποδίων στην άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης. Γενικώς, θα πρέπει να μεταδοθεί το μήνυμα ότι οι πολίτες της Ένωσης καθ'αυτοί οφείλουν να διαδραματίσουν ένα καθοριστικής σημασίας ρόλο στην ενίσχυση των εν λόγω δικαιωμάτων μέσω της συμμετοχής τους στην κοινωνία των πολιτών και στο δημοκρατικό βίο.

- (6) Για να είναι σε θέση οι πολίτες της Ένωσης να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας, δεν επαρκεί η ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με το δικαίωμα αυτό. Είναι σημαντικό για τους πολίτες της Ένωσης να είναι επίσης κατάλληλα ενημερωμένοι για άλλα δικαιώματα που τους παρέχονται βάσει του δικαίου της Ένωσης σε διασυνοριακές καταστάσεις. Οι πληροφορίες αυτές θα τους επέτρεπαν επίσης να απολαύσουν πλήρως τα άλλα αυτά δικαιώματα, εάν αποφασίσουν να κάνουν χρήση του δικαιωμάτος τους ελεύθερης κυκλοφορίας.
- (7) Από την εισαγωγή του το 1958 στη συνθήκη της Ρώμης ως μια από τις τέσσερις θεμελιώδεις ελευθερίες, το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής απέδειξε την αξία του ως ένας από τους πυλώνες δημιουργίας της εσωτερικής αγοράς προς όφελος των οικονομιών των κρατών μελών και των μεμονωμένων πολιτών της Ένωσης.
- (8) Το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών εκτιμάται ιδιαίτερα από τους πολίτες της Ένωσης ως βασικό ατομικό δικαίωμα που απορρέει από την ιθαγένεια της Ένωσης. Ως τέτοιο δικαίωμα, αποδεικνύει και προωθεί μια καλύτερη κατανόηση της αξίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, καθώς και τη συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση της Ένωσης.
- (9) Παρά το γεγονός ότι το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής εδραϊώνεται στο πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης και αναπτύσσεται ουσιαστικά στο παράγωγο δίκαιο της Ένωσης, υφίσταται ακόμη ένα χάσμα μεταξύ των εφαρμοστέων νομικών διατάξεων και της πραγματικότητας που αντιμετωπίζουν οι πολίτες κατά την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών στην πράξη. Εκτός από την αβεβαιότητα που ενδεχομένως αισθάνονται όσον αφορά τα πλεονεκτήματα της κινητικότητας, οι πολίτες της Ένωσης αντιμετωπίζουν πάρα πολλά πρακτικά εμπόδια όσον αφορά τη ζωή και εργασία τους σε ένα άλλο κράτος μέλος.
- (10) Στην έκθεση του 2010 [της 27ης Οκτωβρίου 2010] για την ιθαγένεια της ΕΕ με τίτλο «Άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ», η Επιτροπή εξέτασε τα βασικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι πολίτες στην καθημερινή τους ζωή κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους ως πολιτών της Ένωσης, ιδίως σε διασυνοριακές καταστάσεις και περιέγραψε 25 συγκεκριμένες δράσεις για την άρση των εμποδίων αυτών. Ένα από τα εντοπισθέντα εμπόδια στο πλαίσιο αυτό ήταν η έλλειψη ενημέρωσης. Η Επιτροπή στην έκθεσή της κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι πολίτες της Ένωσης δεν ασκούν τα δικαιώματά τους διότι δεν τα γνωρίζουν και ανήγγειλε την πρόθεσή της να ενισχύσει τη διάδοση

πληροφοριών στους πολίτες της Ένωσης σχετικά με τα δικαιώματά τους και ιδίως σχετικά με το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας.

- (11) Η ΣΕΕ και η ΣΛΕΕ παρέχουν σε κάθε πολίτη της Ένωσης το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές του κράτους μέλους της διαμονής του, υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους, το δικαίωμα να τυγχάνει προστασίας από τις διπλωματικές ή προξενικές αρχές κάθε κράτους μέλους σε τρίτη χώρα στην οποία το κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοος δεν εκπροσωπείται υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του κράτους μέλους αυτού, το δικαίωμα να υποβάλλει αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το δικαίωμα να προσφύγει στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή και το δικαίωμα να απευθύνεται στα θεσμικά όργανα της Ένωσης καθώς και άλλα δικαιώματα σε διάφορους τομείς όπως η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών, η προστασία των καταναλωτών και η δημόσια υγεία, η ισότητα ευκαιριών και η ισότιμη μεταχείριση, η πρόσβαση στην απασχόληση και στην κοινωνική προστασία.
- (12) Η Συνθήκη της Λισαβόνας εισήγαγε νέα δικαιώματα και ιδίως την πρωτοβουλία πολιτών, η οποία προβλέπεται στο οικείο σημείο 12 του άρθρου 1 και στο σημείο 37 του άρθρου 2 (άρθρο 11 ΣΕΕ και άρθρο 24 ΣΛΕΕ), με την οποία επιτρέπεται σε τουλάχιστο ένα εκατομμύριο πολίτες, από ένα σημαντικό αριθμό κρατών μελών, να ζητήσουν από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση σε οποιονδήποτε από τους τομείς δραστηριότητας της Ένωσης, προωθώντας κατ'αυτών τον τρόπο την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στην πολιτική ζωή της Ένωσης και καθιστώντας δυνατή την άμεση συμμετοχή τους στη διαμόρφωση του δικαίου της Ένωσης⁽¹⁾.
- (13) Από το 1979, όταν πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες άμεσες εκλογές, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο λειτουργήσε ως φορέας άμεσης επαφής μεταξύ πολιτών και Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα μέλη του διαδραματίζουν καιρό ρόλο στη διάδοση των δικαιωμάτων και των πλεονεκτημάτων της ιθαγένειας της Ένωσης, στην ανάδειξη των προβληματισμών των πολιτών της Ένωσης κατά το σχεδιασμό των πολιτικών και στην προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών της Ένωσης. Η ενημέρωση για τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης, την ισότητα των φύλων, τη συμμετοχή των γυναικών και των ανδρών στη δημοκρατική ζωή της Ένωσης, περιλαμβανομένων των εκλογικών τους δικαιωμάτων, ως εκλογέων και ως υποψηφίων, στο κράτος μέλος της διαμονής τους και για το εύρος των εξουσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη νομοθετική διαδικασία είναι επίσης σημαντική ενόψει των εκλογών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2014. Οι επιπτώσεις δράσεων ευαισθητοποίησης θα έχουν πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, με στενή συνεργασία και αξιοποίηση συνεργειών με συναφείς δράσεις που εφαρμόζονται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα και ιδρύματα και τα κράτη μέλη, με την προοπτική των εκλογών αυτών.

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 211/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών (ΕΕ L 65 της 11.3.2011, σ. 1).

- (14) Επιπλέον, οι πολίτες της Ένωσης που αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο να κάνουν χρήση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματα που θα αποκτήσουν ή θα διατηρήσουν στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων σχετικά με τη διασυνοριακή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, μέσω των κανόνων της Ένωσης για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Οι κανόνες αυτοί εξασφαλίζουν ότι δεν θα απολέσουν δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης εάν επιλέξουν να αλλάξουν τόπο διαμονής μέσα στην Ένωση. Επιπλέον θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με την αναγνώριση των εκπαιδευτικών, επιστημονικών και επαγγελματικών τους προσόντων και σχετικά με τις κοινωνικές και πολιτικές τους ικανότητες που αποτελούν τμήμα του ευρωπαϊκού πλαισίου των «βασικών ικανοτήτων της δια βίου μάθησης»⁽¹⁾ και που θα τους επιτρέψουν να συμμετέχουν πλήρως στην πολιτική ζωή και θα τους προσφέρουν τη δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους βάσει του δικαίου της Ένωσης.
- (15) Οι πολίτες της Ένωσης θα πρέπει επίσης να ενημερώνονται καλύτερα για τα δικαιώματά τους ως επιβάτες που ταξιδεύουν με οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και για τα δικαιώματα του καταναλωτή σε διασυνοριακό επίπεδο. Εάν οι πολίτες της Ένωσης έχουν εμπιστοσύνη ότι προστατεύονται αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους ως καταναλωτών, θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών, η οποία θα αναπτύξει κατ' αυτόν τον τρόπο αποτελεσματικότερα το πλήρες δυναμικό της προς όφελος των πολιτών. Κατά τον ίδιο τρόπο, οι πολίτες θα ενημερώνονται καλύτερα σχετικά με τους κανόνες για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και την επιτήρηση της αγοράς, κατά τρόπο ώστε να είναι ενήμεροι για τους τρόπους προστασίας της υγείας και των δικαιωμάτων τους σε ολόκληρη την Ένωση, ιδίως σε περίπτωση απειλών ή κινδύνων που δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν ως άτομα. Εξάλλου, είναι σημαντικό να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση των πολιτών της Ένωσης σχετικά με τα δικαιώματά τους στη διασυνοριακή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και στα συνοδευτικά μέτρα, όπως η ηλεκτρονική υγεία και η τηλεϊατρική, κατά τρόπο ώστε να είναι σε θέση να επωφελούνται πλήρως από ασφαλή και άρτια ποιότητα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, σε όλα τα κράτη μέλη.
- (16) Η απόφαση αυτή αποσκοπεί να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στο βαθμό που η διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων και η ενίσχυση της κινητικότητας των εργαζομένων αποτελούν σημαντικό μέσο για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της δημογραφικής αλλαγής στην αγορά εργασίας και για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των πολιτών και της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Μακροπρόθεσμα η απόφαση αποσκοπεί να υποστηρίξει την έρευνα και την καινοτομία στην Ένωση στο πλαίσιο των σημερινών συνθηκών με τα ανησυχητικά υψηλά ποσοστά ανεργίας σε ορισμένα κράτη μέλη.
- (17) Οι εκστρατείες ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης που οργανώνονται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων και ευάλωτων πολιτών. Η ενημέρωση θα πρέπει να είναι δωρεάν και να παρέχεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης. Θα πρέπει να προσφέρεται σε απλή γλώσσα και σε συνεργασία με τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές, τα μέσα ενημέρωσης, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Όλοι οι ποικίλοι αυτοί φορείς θα μπορούσαν να εξετάσουν πρωτοβουλίες όπως διαγωνισμούς έκθεσης, και την ανάπτυξη σχεδίων και οδηγών δράσης, επιγραμματικά φόρα και εκστρατείες σε σχολεία και πανεπιστήμια.
- (18) Ο ενεργός ρόλος των πολιτών της Ένωσης και των ενώσεων που τους εκπροσωπούν είναι κομβικής σημασίας για τη λειτουργία της Ένωσης. Τα άρθρα 10 και 11 ΣΕΕ υπογραμμίζουν τη σημασία της συμμετοχικής δημοκρατίας σε όλες τις πτυχές και το ρόλο που διαδραματίζουν οι πολίτες και οι αντιπροσωπευτικές τους ενώσεις όσον αφορά τη γνωστοποίηση και την ανταλλαγή των απόψεών τους σε όλους τους τομείς δράσης της Ένωσης. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης θα πρέπει να προωθούν την ενεργό δημοκρατική συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων μέσω ενός ανοικτού, διαφανούς και τακτικού διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεκτικότητα και η διαφάνεια των δράσεων της Ένωσης. Η ενεργός συμμετοχή των πολιτών της Ένωσης θα πρέπει επίσης να διευκολύνεται με την πρόσβαση σε έγγραφα και πληροφορίες, τη χρηστή διακυβέρνηση και διοίκηση.
- (19) Η εκπαιδευτική πολιτική διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση των πολιτών, ιδίως των νέων, όσον αφορά το θεσμό της ιθαγένειας της Ένωσης και τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν. Μπορεί επίσης να συμβάλει στην προώθηση της πολυγλωσσίας, της κινητικότητας των σπουδαστών, των καθηγητών, των προσώπων που τυγχάνουν επαγγελματικής επιμόρφωσης και των εκπαιδευτών τους καθώς και στην ενίσχυση των κοινωνικών και πολιτικών ικανοτήτων σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πλαίσιο «βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης», οι οποίες θα τους επιτρέψουν να συμμετάσχουν πλήρως στον πολιτικό βίο και θα τους δώσουν τη δυνατότητα να ασκήσουν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης. Θα πρέπει να μπορούν να αναληφθούν συγκεκριμένες δράσεις, να παρασχεθεί ενημέρωση σχετικά με δυνατότητες εθελοντισμού, σπουδών στο εξωτερικό, πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης σε άλλο κράτος μέλος ή συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα ανταλλαγών στην Ένωση.
- (20) Το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών θα συνοδεύεται από την έκθεση της Επιτροπής του 2013 για την ιθαγένεια της ΕΕ, η οποία θα εκθέτει λεπτομερώς την πρόοδο που σημειώθηκε μετά την έκθεσή της του 2010 για την ιθαγένεια της ΕΕ και θα προτείνει περαιτέρω δράσεις για την άρση των υπόλοιπων φραγμών που εμποδίζουν τους πολίτες της Ένωσης να ασκούν τα δικαιώματά τους. Με βάση την έκθεση αυτή το Συμβούλιο δύναται να θεσπίσει ρυθμίσεις για την ενίσχυση ή τη συμπλήρωση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης.
- (21) Οι πολίτες της Ένωσης θα πρέπει επίσης να γνωρίζουν την πολυγλωσση πύλη «Your Europe», η οποία αποτελεί ένα σημείο ενημέρωσης μιας στάσης σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτών και των επιχειρήσεων στην Ένωση.

(¹) Σύσταση 2006/962/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τις βασικές ικανότητες για τη δια βίου μάθηση (ΕΕ L 394 της 30.12.2006, σ. 10).

- (22) Τα κέντρα ενημέρωσης «Europe Direct» που αποτελούν ένα τοπικό μέσο διασύνδεσης μεταξύ Ένωσης και των πολιτών της θα πρέπει να συνεργάζονται στενά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο πλαίσιο των εκστρατειών ευαισθητοποίησης, με την προώθηση του τοπικού και περιφερειακού διαλόγου σχετικά με την Ένωση, τη διαβίβαση και διάδοση ενημερωτικού υλικού στο κοινό και την παροχή της δυνατότητας ανάδρασης με τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.
- (23) Όλες οι πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται για τους σκοπούς και στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών θα πρέπει να επιδιώκουν την ενίσχυση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των πολιτών της Ένωσης, των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και των κρατών μελών. Αυτό προϋποθέτει ενημέρωση του προσωπικού των δημόσιων αρχών για τα δικαιώματα των πολιτών σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.
- (24) Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει από την ίδρυσή του το 1949 διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στον εκπαιδευτικό και πολιτιστικό τομέα με την προώθηση και ίδρυση ευρωπαϊκών πολιτιστικών δικτύων καθώς και μέσω του πολιτιστικού διαλόγου και της προώθησης της γλωσσικής ποικιλομορφίας. Η Ένωση θα πρέπει συνεπώς να αναπτύξει συνεργασίες με το Συμβούλιο της Ευρώπης στο πεδίο αυτό σε συνάρτηση με το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών.
- (25) Την βασική ευθύνη για την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματά τους ως πολιτών της Ένωσης έχουν τα κράτη μέλη. Αυτή περιλαμβάνει την παροχή πληροφοριών για την Ένωση και στοχευμένη υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις δραστηριότητες όλων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Η δράση σε επίπεδο της Ένωσης συμπληρώνει τις εθνικές περιφερειακές ή τοπικές δράσεις, όπως υπογραμμίστηκε στην πολιτική δήλωση «Σύμπραξη για την επικοινωνιακή προβολή των ευρωπαϊκών θεμάτων» που υπογράφηκε στις 22 Οκτωβρίου 2008 από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή⁽¹⁾. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν τη συνεργασία με τα μέσα ενημέρωσης και να δεσμευθούν ότι θα τους παρέχουν υψηλής ποιότητας πληροφορίες για την Ένωση.
- (26) Προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων που προβλέπονται για το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών, είναι σημαντικό να πραγματοποιηθεί μία δέσμη προπαρασκευαστικών δράσεων κατά τη διάρκεια του 2012, σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25 Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽²⁾ (δημοσιονομικός κανονισμός).
- (27) Είναι σκόπιμο να λαμβάνονται ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, καθώς και να κινούνται οι αναγκαίες διαδικασίες για την ανάκτηση απολεσθέντων κεφαλαίων, ή άλλων που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως ή που δεν χρησιμοποιήθηκαν σωστά σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1995 σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽³⁾ και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 της 11ης Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες⁽⁴⁾ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)⁽⁵⁾.
- (28) Μπορεί να δοθεί ενωσιακή χρηματοδότηση για δραστηριότητες εκτός από εκείνες που χρηματοδοτούνται βάσει του προϋπολογισμού του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών, μέσω υπαρχόντων προγραμμάτων της Ένωσης ή των διαρθρωτικών ταμείων, ιδίως το πρόγραμμα «Ευρώπη των πολιτών» 2007-2013 και το ειδικό πρόγραμμα «Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια» 2007-2013 ως μέρος του γενικού προγράμματος «Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαιοσύνη», του προγράμματος «διά βίου μάθηση», περιλαμβανομένων του προγράμματος Erasmus, της πρωτοβουλίας «Νεολαία σε κίνηση» και του προγράμματος «MEDIA».
- (29) Προς όφελος των μελλοντικών ευρωπαϊκών ετών θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μία λεπτομερής αποτίμηση των μέτρων που ελήφθησαν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών. Η σχετική έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει ιδέες και βέλτιστες πρακτικές για μελλοντική δράση όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο θα απευθυνθεί κανείς αποτελεσματικότερα προς τους πολίτες και θα εξασφαλίσει τη συμμετοχή τους με βάση, ενδεχομένως, συγκριτικά ποσοτικά στοιχεία που θα προκύψουν από το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών.
- (30) Δεδομένου ότι οι στόχοι του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών, τούτέστιν η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την ιθαγένεια της Ένωσης, ώστε να βοηθηθούν οι πολίτες να κάνουν πλήρη χρήση των δικαιωμάτων τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής εντός του εδάφους των κρατών μελών και, στο πλαίσιο αυτό, η προώθηση επίσης της άσκησης από τους πολίτες της Ένωσης και των υπολοίπων δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιθαγένεια της Ένωσης, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη καθόσον απαιτούνται πολυμερείς εταιρικές σχέσεις, ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών, ευαισθητοποίηση σε επίπεδο Ένωσης και διάδοση βέλτιστων πρακτικών, και οι οποίοι συνεπώς, λόγω των απαιτήσεων του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που θεσπίζεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων αυτών,

(1) ΕΕ C 13 της 20.1.2009, σ. 3.

(2) ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

(3) ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1.

(4) ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2.

(5) ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 1.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Το έτος 2013 ανακηρύσσεται «Ευρωπαϊκό έτος των πολιτών».

Άρθρο 2

Στόχοι

1. Ο γενικός στόχος του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών είναι η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την ιδιγένεια της Ένωσης, ώστε να βοηθηθούν οι πολίτες να κάνουν πλήρη χρήση των δικαιωμάτων τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής εντός του εδάφους των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών θα προωθήσει επίσης την άσκηση από τους πολίτες της Ένωσης και των υπολοίπων δικαιωμάτων που απορρέουν από την ιδιγένεια της Ένωσης.

2. Με βάση την παράγραφο 1, οι ειδικοί στόχοι του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών είναι:

- α) Η ευαισθητοποίηση των πολιτών της Ένωσης ως προς τα δικαιώματά τους ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής εντός της Ένωσης και στο πλαίσιο αυτό ως προς όλα τα άλλα κατοχυρωμένα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης χωρίς διακρίσεις, περιλαμβανομένου του δικαιώματος συμμετοχής στις τοπικές και ευρωπαϊκές εκλογές στο κράτος μέλος της διαμονής τους·
- β) η ευαισθητοποίηση των πολιτών της Ένωσης, περιλαμβανομένων των νέων, για το πώς μπορούν να έχουν απτά οφέλη από τα δικαιώματα και τις πολιτικές της Ένωσης, καθώς και από υφιστάμενα προγράμματα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών·
- γ) η ενθάρρυνση συζήτησης σχετικά με τον αντίκτυπο και τις δυνατότητες του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής, ως αναπόσπαστης πτυχής της ιδιγένειας της Ένωσης, με στόχο την προώθηση και την ενίσχυση της ενεργού πολιτικής και δημοκρατικής συμμετοχής των πολιτών της Ένωσης, ιδίως σε πολιτικά βήματα για τις πολιτικές της Ένωσης και τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κοινωνική συνοχή, την πολιτιστική ποικιλομορφία, την αλληλεγγύη, την ισότητα ανδρών και γυναικών, τον αμοιβαίο σεβασμό και ένα αίσθημα μιας κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών, με βάση τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης που είναι κατοχυρωμένες στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ καθώς και στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 3

Σχετικές πρωτοβουλίες

1. Τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 2 περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πρωτοβουλίες σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο:

- α) πραγματοποίηση εκστρατειών ενημέρωσης, κάλυψης από τα μέσα ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης που στοχεύουν στο ευρύ κοινό και σε συγκεκριμένες ομάδες·
- β) ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειρίας και ορθών πρακτικών μεταξύ ενωσιακών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και άλλων δημόσιων οργανισμών και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών·
- γ) διοργάνωση συνεδρίων, ακροάσεων – και μέσω Διαδικτύου – και άλλων εκδηλώσεων για την προώθηση του διαλόγου, την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τη σημασία και τα οφέλη που απορρέουν από το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής και γενικότερα από το θεσμό της ιδιγένειας της Ένωσης και τα εξ αυτής απορρέοντα δικαιώματα·
- δ) χρήση των υπαρχόντων πολυγλωσσικών συμμετοχικών μέσων για την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των πολιτών στο ευρωπαϊκό έτος των πολιτών, περιλαμβανομένων και τέτοιων μέσων άμεσης δημοκρατίας όπως η πρωτοβουλία πολιτών και οι δημόσιες διαβουλεύσεις·
- ε) ενίσχυση του ρόλου και της προβολής των υπαρχόντων μέσω ενημέρωσης των πολιτών, περιλαμβανομένων των μέσων της σύγχρονης τεχνολογίας των πληροφοριών και επικοινωνιών, όπως τα πολύγλωσσα ενημερωτικά κέντρα Europe Direct και η δικτυακή πύλη Your Europe ως βασικών στοιχείων ενός «ενιαίου» συστήματος ενημέρωσης για τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης·
- στ) ενίσχυση του ρόλου και της προβολής των μέσων επίλυσης προβλημάτων, όπως το SOLVIT, ώστε να επιτραπεί στους πολίτες της Ένωσης να ασκούν καλύτερα και να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης·
- ζ) παροχή πληροφοριών στους πολίτες της Ένωσης σχετικά με την Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή, ώστε να τους επιτραπεί να ασκούν καλύτερα και να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης· και
- η) εκπόνηση της έκθεσης για την ιδιγένεια της ΕΕ η οποία θα βασίζεται σε ενδελεχή διάλογο και ενεργό συνεισφορά των πολιτών και των ενδιαφερομένων μερών και η οποία θα εντοπίζει περαιτέρω εμπόδια που παρακωλύουν τους πολίτες της Ένωσης να ασκούν πλήρως τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιδιγένεια της Ένωσης και θα προωθεί κατάλληλες στρατηγικές για την άρση των εμποδίων αυτών.

2. Οι πρωτοβουλίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιγράφονται λεπτομερώς στο παράρτημα.

3. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίσουν άλλες δραστηριότητες που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στους στόχους του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών που προβλέπονται στο άρθρο 2 και να επιτρέψουν τη χρησιμοποίηση της ονομασίας του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών για την προώθηση των δραστηριοτήτων αυτών, στο μέτρο που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων αυτών.

4. Σε συνάρτηση με τις πρωτοβουλίες που οργανώνονται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών, θα υπάρξει μέριμνα για τον προσδιορισμό των εμποδίων στην εκ μέρους των πολιτών της Ένωσης άσκηση των δικαιωμάτων τους και για την προώθηση κατάλληλων μέτρων και στρατηγικών για την άρση των εμποδίων αυτών καθώς και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης και της καταπολέμησης των διακρίσεων. Συνεπώς, θα αναζητηθούν συνέργειες μεταξύ των πρωτοβουλιών αυτών και των υπάρχοντων μέσων και προγραμμάτων στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των πολιτών, των εργασιακών και κοινωνικών υποθέσεων, της εκπαίδευσης και του πολιτισμού.

Άρθρο 4

Συντονισμός και εφαρμογή σε επίπεδο Ένωσης

1. Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, καθώς και με τοπικές και περιφερειακές αρχές και με φορείς και ενώσεις που αντιπροσωπεύουν τοπικά και περιφερειακά συμφέροντα.

2. Η Επιτροπή συγκαλεί συνεδριάσεις με εκπροσώπους των ευρωπαϊκών οργανώσεων ή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ή φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ιθαγένειας και υπερασπίζονται τα δικαιώματα των πολιτών, ή προάγουν την εκπαίδευση και τον πολιτισμό και με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για να βοηθήσουν την Επιτροπή κατά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών σε επίπεδο Ένωσης.

3. Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για να αναζητήσει δυνατότητες συνέργειας μεταξύ διαφόρων θεματικών ευρωπαϊκών ετών, αποτιμώντας επιτεύγματα, παρακολουθώντας υφιστάμενα κενά και παρέχοντας στατιστικά στοιχεία, εφόσον απαιτείται, διασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματική εφαρμογή των στόχων των ευρωπαϊκών ετών.

4. Η Επιτροπή εφαρμόζει την παρούσα απόφαση σε επίπεδο Ένωσης.

Άρθρο 5

Δημοσιονομικές διατάξεις

1. Για τα μέτρα ενωσιακού χαρακτήρα που προβλέπονται στο μέρος Α του παραρτήματος διεξάγεται δημόσιος διαγωνισμός ή χορηγούνται επιδοτήσεις χρηματοδοτούμενες από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

2. Τα μέτρα ενωσιακού χαρακτήρα που προβλέπονται στο μέρος Β του παραρτήματος μπορούν να επιδοτηθούν από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

Άρθρο 6

Διεθνής συνεργασία

Για την επίτευξη των στόχων του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών, η Επιτροπή μπορεί να συνεργαστεί με τις κατάλληλες διεθνείς οργανώσεις, και ιδίως με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Άρθρο 7

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή εξασφαλίζει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς επίσης, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παρατυπίες, με την επιβολή αποτελεσματικών, ανάλογων και αποτρεπτικών κυρώσεων. Η Επιτροπή δύναται να διενεργεί ελέγχους και επαληθεύσεις επιτόπου, βάσει της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96. Εφόσον χρειαστεί, διεξάγονται έρευνες από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1073/1999.

2. Για τις δράσεις της Ένωσης που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, ως «παρατυπία» βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 νοείται κάθε παράβαση διάταξης του δικαίου της Ένωσης ή κάθε παράβαση συμβατικής υποχρέωσης που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα, η οποία έχει ως πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός της Ένωσης, με αδικαιολόγητη δαπάνη.

3. Η Επιτροπή μειώνει, αναστέλλει ή ανακτά το ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής που έχει χορηγηθεί για μία δράση, εάν διαπιστώσει παρατυπίες και ιδίως μη τήρηση των διατάξεων της παρούσας απόφασης ή της επιμέρους απόφασης ή της σύμβασης για τη χορήγηση της δεδομένης χρηματοδοτικής στήριξης, ή εάν αποκαλυφθεί ότι, χωρίς να έχει ζητηθεί προηγουμένως η έγκριση της Επιτροπής, η δράση έχει υποστεί σημαντική μεταβολή, ασυμβατή με τη φύση ή τους όρους εκτέλεσης της.

4. Εάν δεν έχουν τηρηθεί οι προθεσμίες ή εάν η πρόοδος στην εκτέλεση της δράσης επιτρέπει να δικαιολογηθεί μέρος μόνον της χρηματοδοτικής στήριξης που χορηγήθηκε, η Επιτροπή ζητά από τον δικαιούχο να της υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός καθορισμένης προθεσμίας. Εάν ο δικαιούχος δεν δώσει ικανοποιητική απάντηση, η Επιτροπή μπορεί να ακυρώσει το υπόλοιπο της χρηματοδοτικής συνδρομής και να απαιτήσει την επιστροφή των ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί.

5. Οποιοδήποτε αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό επιστρέφεται στην Επιτροπή. Τόκος προστίθεται σε οποιαδήποτε μη εγκαίρως επιστραφέντα ποσά υπό τους όρους που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό.

Άρθρο 8

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Έως στις 31 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την εφαρμογή, τα αποτελέσματα και τη γενική αξιολόγηση των δράσεων που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση. Η έκθεση αυτή θα αποτελέσει τη βάση των μελλοντικών πολιτικών, μέτρων και δράσεων της Ένωσης στον τομέα αυτό. Με βάση την κτηθείσα εμπειρία από το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών, η έκθεση αυτή θα προτείνει επίσης ιδέες και βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τον αποτελεσματικότερο τρόπο ενημέρωσης των πολιτών για τα δικαιώματά τους, ακόμη και μετά τη λήξη του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών.

Άρθρο 9

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 10

Αποδέκτες

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 21 Νοεμβρίου 2012.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Δ. Α. ΜΑΥΡΟΠΙΑΝΝΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3

Ως κατευθυντήρια αρχή, η εφαρμογή του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών θα βασιστεί σε μια ευρεία εκστρατεία ενημέρωσης σε ολόκληρη την Ένωση που μπορεί να συμπληρωθεί από δράσεις των κρατών μελών. Στις ενωσιακές και εθνικές δράσεις μπορεί επίσης να συμμετέχει η κοινωνία των πολιτών, η οποία διαθέτει αξιόλογη εμπειρία στον εν λόγω τομέα, καθώς και άλλοι ενδιαφερόμενοι, ώστε να αναπτυχθεί αίσθημα ευθύνης σε όλους τους βασικούς παράγοντες. Η εφαρμογή θα γίνει μέσω των ακόλουθων μέτρων:

Α. ΑΜΕΣΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η χρηματοδότηση σε γενικές γραμμές θα λάβει τη μορφή άμεσης αγοράς αγαθών και υπηρεσιών βάσει ισχυουσών συμβάσεων πλαισίων. Τμήμα της χρηματοδότησης μπορεί να αφιερωθεί στην παροχή γλωσσικών υπηρεσιών (μετάφραση, διερμηνεία, πολυγλωσση ενημέρωση, νοηματική γλώσσα και σύστημα Μπράϊν).

Οι εκστρατείες ενημέρωσης και προώθησης περιλαμβάνουν:

- παραγωγή και διάδοση οπτικοακουστικού και έντυπου υλικού που αντικατοπτρίζει τα μηνύματα τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 2·
- διεξαγωγή εκδηλώσεων ευρείας προβολής και φόρουμ ανταλλαγής εμπειριών και ορθών πρακτικών·
- λήψη μέτρων για τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων και την προβολή των προγραμμάτων, σχεδίων και πρωτοβουλιών της Ένωσης, που συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών·
- δημιουργία ενημερωτικού δικτυακού τόπου στον Europa (http://europa.eu/index_el.htm) με αποστολή την εφαρμογή των δράσεων στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών·
- παροχή πληροφοριών για το Ευρωπαϊκό Έτος των πολιτών στα ενημερωτικά δελτία, φυλλάδια, στο ενημερωτικό υλικό και στους ιστότοπους των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ενώσεων, μη κυβερνητικών οργανισμών και συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Β. ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΩΝΤΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τα προγράμματα της Ένωσης, όπως η Ευρώπη για τους Πολίτες 2007-2013 μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συγχρηματοδότηση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών. Άλλα προγράμματα, όπως το ειδικό πρόγραμμα «Θεμελιώδη δικαιώματα και ιθαγένεια» 2007-2013 ως μέρος του γενικού προγράμματος «Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαιοσύνη», θα ορίσουν ως κριτήριο προτεραιότητας για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων την παροχή πληροφοριών για τα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης.

Γ. ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΚΑΜΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Η Ένωση χορηγεί στήριξη μη χρηματοδοτικού χαρακτήρα, όπως είναι η γραπτή άδεια για τη χρησιμοποίηση του ειδικού λογοτύπου, αφού αυτός εκδοθεί, καθώς και λοιπού υλικού σχετικού με το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών, για πρωτοβουλίες που πραγματοποιούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς, εφόσον οι τελευταίοι μπορούν να εγγυηθούν στην Επιτροπή ότι οι εν λόγω πρωτοβουλίες διεξάγονται ή θα διεξαχθούν κατά τη διάρκεια του 2013 και μπορούν να συμβάλουν αισθητά στην επίτευξη των στόχων του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών.